

Канстанцін ШАРАВАРАЎ:

«ДЛЯ НАС НА П'ЕДЭСТАЛЕ БЫЛО ТОЛЬКІ АДНО МЕСЦА — ПЕРШАЕ»

Алімпійскі чэмпіён Сеула пра самыя складаныя перыяды кар'еры і пра значныя лічбы ў сваім лёсе

Легенды спорту

ДОБРЫЯ СЛОВЫ НА СВЯТА

Чэмпіёны вiншуюць з надыходзячым Новым годам

У перадсвяточным выпуску праекта «Алімпіец» вядомыя беларускія спартсмены дзеліцца сваімі ўражаннямі ад 2016 года і вiншуюць нашых чытачоў, балельшчыкаў з надыходзячымі навагоднімі святамі.

Святлана РУДАЛАВА, неаднаразовая прызёрка чэмпіянату свету і Еўропы па мастацкай гімнастыцы:
— Далёка не кожны год становіцца ўрадайна на медалі, але не магу ахарактарызаваць 2016-ы як правальны. Нашы спартсмены выступалі годна, змагаліся за сябе, за нас, за краіну. Што тычыцца мастацкай гімнастыкі, то дзвучылі, як заўсёды, былі на вышыні, малайці. Але гэта спорт, сёння мы на п'едэстале, а заўтра можам быць за яго межамі — гэта і здарылася, на жаль, з нашай нацыянальнай камандай на Алімпійскіх гульнях. Але я ад усяго сэрца жадаю ім поспеху, не спыняцца на дасягнутым і падымцацца як мага часцей на вышэйшую ступеньку п'едэстала.

Самым яркім момантам беларускага спорту сёлета, вядома, стала выступленне Уладзіслава Ганчарова. Я думаю, уся краіна назірала за яго перамогай.

2017 год будзе прамежковым паміж Алімпійскімі гульнямі, таму самае галоўнае, я жадаю, каб усе спартсмены абыйшліся без траўмаў, каб назапашвалі сілы і вопыт і ставілі перад сабой самыя высокія мэты.

Наталія ПРАДІМАВА, экс-баскетбалістка нацыянальнай зборнай, галоўны трэнер жаночай каманды Беларусі:

— Самым яркім момантам для мяне сёлета, вядома, была Алімпіяда. Гэта незабыўныя пачуцці, уражаны, столькі ўсёго добрага звязана з гэтай падзеяй... Я думаю, гэты год быў не горшы, чым папярэдні. Можна быць, дзесьці чаканні на медалі ў нас былі большыя, але здаецца, што кожны спартсмен, які ўдзельнічаў у Алімпійскіх гульнях, выклікаў на ўсе сто працэнтаў.

Для мяне асабіста гэты год стаў незвычайным, таму што адбылося шмат падзей, звязаных з прафесійнай дзейнасцю, перш за ўсё, гэта пераход ад спартсмена да трэнера.

У новым 2017 годзе ўсім спартсменам і балельшчыкам чацхелася б пажадаць здароўя, поспеху, каханна, каб ва ўсіх нас хапіла цяплення зрабіць тое, што мы задумалі на 2017 год.

Андрыі КАЗУСЭНАК, трохразовы чэмпіён свету па спартыўнай самба, чатырохразовы чэмпіён Еўропы. Бронзавы прызёр чэмпіянату свету па дзюдо, чэмпіён Еўропы, удзельнік летніх Алімпійскіх гульняў у Пекіне:

— Можна быць, не ва ўсіх спартсменаў усё атрымалася ў гэтым годзе, можа быць, чакалі ад Алімпійскіх гульняў больш паспяховага выніку, але адбылося, як адбылося. Адзіны момант, які мяне хвалюе сёння, — гэта шмат доўгіх і скандалаў, якія доўжыліся на працягу ўсяго 2016 года. Яны нашкодзілі як рэпутацыі спорту ў цэлым, так і асобным, невінаватым спартсменам. Самым яркім момантам, вядома, стала алімпійская медаль Уладзіслава Ганчарова ў Рыа-дэ-Жанейра.

Усім прыхільнікам спорту і самім атлетам у 2017-м жадаю дасягнення пастаўленых мэт, спаўнення жаданняў і, вядома, здароўя.

Сяргей МАКАРАНКА, першы беларус — алімпійскі чэмпіён, чэмпіён свету і Еўропы на каноз-двойчы:

— Вядома, гэты год быў вельмі супярэчлівым, занадта шмат скандалаў адбылося ў спорце, і гэта не вельмі прыемна. А яркіх момантаў у нашай краіне магло б быць і больш. Самы радасны эмоцыі падарыў Уладзіслаў Ганчаров, ён можа служыць зорам для многіх нашых атлетаў сёння. На гэтай Алімпіядзе нічога асаблівага я не заўважыў, вядома, у гісторыі былі Гульні і больш цікавыя.

Незалежна ад выніку мы ўсе заўсёды хварэем за нашых спартсменаў, жадаю ім здароўя і поспеху. А балельшчыкам пажадаю падтрымліваць да канца беларускіх атлетаў, каб гэты становячая энергія перадавалася ім, паверце, яны гэта адчуваюць.

Вакол арэн

Аршанская вяртля дала сусветнаму спорту не адну вядому асобу. Чарговы вяртля двухразовы алімпійскі чэмпіён Сяргей Каплякоў, чэмпіён Еўропы Аліна Талай, лепшы малады гандболіст варатар свету Вячаслаў Салдацкіна. Усе яны нарадзіліся ў гэтым раёнцэнтры Віцебскай вобласці, там раслі, трэніраваліся, а потым праслаўлялі і працягваюць праслаўляць нашу краіну. Адназначна можна сказаць, што ў Оршы ёсць спартыўныя традыцыі, якія трэба падтрымаць і працягнуць, а для гэтага неабходны ўмовы. Нядаўна свой трохгадовы дзень нараджэння адзначыў самы буйны і самы юны спартыўны аб'ект горада — лядовая арэна. Мы наведаліся туды, каб даведацца, чым жыў аб'ект гэтыя наядоўгі гады.

Кузня будучых чэмпіёнаў

Наглядзячы на крытыку аб колькасці лядовых палацаў у краіне, з'яўляецца такога збудавання ў Оршы выклікала ў жыхароў горада вельмі добрую рэакцыю. Бо з увардзеннем у эксплуатацыю палаца гараджане зразумелі, што ён не толькі для хакея, як здаецца на першы погляд, ён можа быць шматфункцыянальным і цікавым для жыхараў горада.

— Для горада гэта была вялікая падзея, — кажа **Вольга МІГДАЛЁВА**, намеснік загадчыка філіяла па асноўнай дзейнасці. — Таму што арэна — адзіны настолькі буйны аб'ект. Не толькі спартыўны, але і культурна-забавяльны.

Аднак усё па парадку, галоўны складнік тут спартыўны. Сёння ў сце-

У «вялікі» гандбол ён трапіў у 18: тады маладога мінчаніна запрасілі ў легендарны СКА, дзе ўжо ззялі такія зоркі, як Каршакевіч і Шаўцоў, але Канстанцін Шаравараў у гэтым зорным складзе не згубіўся, ён пачаў пракладаць свой шлях да пераможных вяршыняў. Стаўшы часткай легенды, ён застаў залаты час мінскага клуба, са СКА выйграў самыя прэстыжныя тытулы, а, акрамя гэтага, са зборнай Савецкага Саюза алімпійскае золата ў Сеуле. У прасе пра яго пісалі: «Гэты чалавек надзелены вечнай маладосцю: лёгкі, скакучы, хуткі, рэзкі». Але ці так лёгка ўсё было на самай справе? За год да старту Алімпійскіх гульняў у Барселоне гандбаліст атрымаў траўму, ад якой, здавалася, пасляхова аднавіўся, але пазней здарыўся рэцідыв, які не даў паўтарыць алімпійскі поспех і наогул паставіў пад сумненне працяг спартыўнай кар'еры.

Пра тое, як перажываў гэты няпросты момант, чаму не прыняў іншае грамадзянства і што да гэтага часу трымае яго ў гандболе, Канстанцін Рыгоравіч расказаў карэспандэнту «Звязды».

Мы сустракаемся з алімпійскім чэмпіёнам не ў пампезнай зале, ён не пазіруе на фоне сваіх шматлікіх узнагарод і не кідаецца пафаснымі фразамі. Наша гутарка праходзіць у прастай спартыўнай зале БНТУ.

— **Канстанцін Рыгоравіч, вас часта пазнаюць як алімпійскага чэмпіёна?**

— З часам усё радзей і радзей, але калі гэта адбываецца, я заўсёды ўдзячны за тое, што людзі памятаюць, мне гэта вельмі прыемна.

— **Алімпійскі медаль захавалі?**

— Вядома, ён захоўваецца ў мяне дома. Узнагарод шмат: 10 медалю чэмпіянату СССР, некалькі чэмпіянату свету. Раней усе яны былі развешаны, але кватэра маленькая, таму зараз некаторыя ўжо складзены ў скрынкі, а самыя каштоўныя, у тым ліку і алімпійскі медаль, захоўваюцца асобна за шклом.

— **Калі вы зразумелі, што гандбол стане працай, ды і цэлым жыццём?**

— Дзяцінства ў мяне было, як і ва ўсіх савецкіх хлапчукоў, — без кам'ю-тару. Увесь час праводзілі на вуліцы: летам гулялі ў футбол, зімой — у хакей. Ва ўсе секцыі, якія былі ў школе, спрабавалі хадзіць. Займаўся валеі-болам, барацьбой, гімнастыкай. Так з часам з'явіўся гандбол. Па ўсім Мінску тады былі першыя школы, раёнаў, потым горада. Бацькі працавалі, ніхто не зацікавіўся на тым, каб зрабіць з мяне алімпійскага чэмпіёна. Крыху пазней пачалі прыходзіць першыя поспехі, запрасілі ў спартыўны інтэрнат, потым інстытут, тады ўжо, напэўна, пачаў разумець, што гэта становіцца сур'ёзным заняткам. А калі трапіў у каманду майстроў СКА, у 18 гадоў, усвядоміў, што гандбол становіцца маёй працай.

— **Па тых мерках гэта быў даволі юны ўзрост для СКА?**

— Так, трапіць туды было мэтаі, марай, але гэта было складана, адбор праходзілі вельмі сур'ёзна. Калі прыйшоў у СКА, вясной 1982 года, стаў самым маладым гульцом вышэйшай лігі. Першыя трэнеры і гульні вельмі добра запомніліся. Я прыйшоў у каманду, калі Каршакевіч і Шаўцоў вярнуліся з чэмпіянату свету і сталі там чэмпіёнамі, а я яшчэ 18-гадовы хлопчэ. Першы час вельмі хвалюваўся, але галоўнае было не бяцца. На маёй памяці было шмат хлопцаў, якіх запрашалі ў СКА, але надоўга яны, на жаль, там не затрымліваліся. Адбы-

Біяграфічная даведка

Канстанцін Шаравараў нарадзіўся 15 жніўня 1964 года ў Мінску. Заслужаны майстар спорту.

Чэмпіён Алімпійскіх гульняў у Сеуле (Паўднёвая Карэя) 1988 года ў складзе каманды СССР. Сярэбраны прызёр чэмпіянату свету 1990 года. Чэмпіён СССР 1984—1986, 1988—1989 гадоў. Сярэбраны прызёр чэмпіянату СССР 1982—1983, 1987, 1990 гадоў. І бронзавы — 1991 года. Уладальнік Кубка СССР. Уладальнік Кубка еўрапейскіх чэмпіёнаў 1987—1989 гг. у складзе каманды СКА (Мінск). Уладальнік Кубка кубкаў еўрапейскіх краін 1988 года ў складзе каманды СКА (Мінск). Уладальнік Суперкубка 1989 года ў складзе каманды СКА (Мінск). Цяпер трэнеруе жаночы гандбольны клуб «БНТУ-БелАЗ».

са зборнай я стаў алімпійскім чэмпіёнам, мы пачалі ездзіць на камерцыйныя турніры, там плацілі грошы, таму можна было нічога не прадаваць.

— **Калі патрапілі ў зборную СССР, гэта стала такой жа значнай падзеяй, як і знаходжанне ў СКА?**

— Да гэтага выйграў два маладзёжныя чэмпіянаты свету, таму мяне ўжо ведалі, як гульца, тым не менш канкурэнцыя тады была вельмі вялікая. На першы збор Спартак Пятровіч узяў мяне далёка не першым нумарам. На адным куце гулялі Шаўцоў і Шаравараў, абодва з СКА, — гэта даволі рэдка выпадак.

1987 год. Мінскі СКА выйграў Кубак еўрапейскіх чэмпіёнаў.

— **Сеульская Алімпіяда стала для вас першай і адзінай у жыцці. Чым больш за ўсё яна запомнілася?**

— Як ні дзіўна, запомнілася яна ўжо толькі потым, калі ўсё скончылася. А так, звычайна спаборніцтва, толькі людзей больш. У алімпійскія дні ўсе беларусы з нашай камандай жылі ў адной кватэры — Каршакевіч, Шаўцоў, Тучкін, Свірдзенка і я. Ішла звычайная работа — трэнеры, гульні. Задана натуральна стаяла толькі адна — перамагчы, бо ў СССР было толькі адно месца на п'едэстале — першае, гэта не абмяркоўвалася.

У момант, калі я знаходзіўся на Алімпіядзе, у мяне нарадзіліся дзеці, брат даслаў тэлеграму, але ў штабе зборнай Савецкага Саюза альбо былі сказаць, альбо спецыяльна пра гэта не паведамілі. Можна быць, баяліся, што пачнём адзначаць. У выніку я даведаўся пра гэта ўсё роўна раней фінальнай гульні, калі сам датэлефанаваўся дамоў. Хлопцы павіншавалі, купілі маім дваіняткам аднолькавыя маечкі, я вельмі доўга іх захоўваў. Затое цяпер заўсёды ведаю, колькі гадоў таму была Алімпіяда.

— **Ці можна сказаць, што ў Сеуле была самая важная для вас перамога?**

— Было шмат яркіх момантаў і ў складзе СКА і ў зборнай. Іх складаю параўноўваюць. Усё жыццё ў спорце атрымалася вельмі яркім, я ні разу, нягледзячы на свае траўмы, не пашкадаваў пра пройдзены шлях, хоць гуляў даволі доўга — да 38 гадоў. І з задавальненнем прайшоў бы яго яшчэ раз, змяняў бы толькі перыяд аднаўлення пасля траўмаў. Але тады думалася пайншаму, хацелася чаго б гэта ні каштавала вярнуцца ў гульні. Найлепшыя часы, думаю, былі на працягу 10 гадоў, калі я гуляў за СКА, самы моцны клуб свету на той момант, і паралельна за зборную СССР.

— **На наступную Алімпіяду ў Барселону вам перашкодзіла паехаць ужо згаданая траўма.**

— Гэта быў вельмі складаны момант. За год да Алімпійскіх гульняў 1992 года атрымаў траўму ахілавага сухожылля, зрабіў аперацыю, пасляхова пасля я аднавіўся, але траўмаваўся яшчэ раз у Іспаніі, у Гульні за зборную. Як цяпер, памятаю гэтыя даты. Дзве аперацыі прайшлі ў дзень нараджэння маіх дзяцей, 21 верасня мне зрабілі першую, роўна праз год — другую. Гэта проста фантастыка. Сказалі, што больш нельга гуляць у гандбол. Але, улічваючы свой харак-

— **Ці задавальняе вынікамі сваёй работы вы сёння?**

— Я адчуваю сябе на сваім месцы, таму што ведаю ўсю гэтую «кухню». У першую чаргу, задаволены, што ўдалося захаваць традыцыі, якія былі закладзены працай папярэдніх трэнераў клуба. На працягу доўгіх гадоў мы выйгралі першынства і Кубак Беларусі. Летас наступілі вельмі моцнаму саперніку — «Гомелю». У гэтым сезоне будзем старацца вярнуць старанна. Прадстаўніцтва БНТУ на ідэяна паказалі сябе і ў гульнях за зборную ў наядоўныя кваліфікацыі да чэмпіянату свету, даламалі ёй дабіцца добрага выніку — трапіць у плей-оф адборачнага турніру.

— **Што скажаце пра вынік жараб'ёўкі наядоў-раўндаў?**

— Зборная Чарнагорыі — не горшы і не лепшы варыянт, з гэтай камандай можна гуляць і змагачца за перамогу.

— **Менш за месяц засталася да старту мужчынскага чэмпіянату свету ў Францыі, можа нешта спрагназаваць?**

— Вы ж ведаеце, прагнозы ў спорце — рэч няўдзячная, таму нічога не хацелася б цяпер казаць. Проста пажадаю хлопцам поспеху і будзем за іх хварэць

АД ХАКЕЯ ДА НАВАГОДНЫХ РАНІШНІКАЎ

Як у Оршы выкарыстоўваюць патэнцыял Лядовага палаца

гадоў нараджэння. Акрамя таго, з'явілася платная група зусім маленькіх хакеістаў (2011—2013 гадоў нараджэння).

— **Толькі заняткі гэтай групы праходзяць на платнай аснове, усё астатняе натуральна бясплатна. Адзіная праблема — не хапае грошай на набыццё спартыўнага інвентару і экіпіроўкі для дзяцей. Бацькам праходзіцца купляць гэта самім. Федэрацыя хакея сёння вельмі моцна нам дапамагае, але магчымасцяў на ўсіх не хапае, — расказвае Вольга Мігдалёва.**

Па прызначэнні кіраўнікоў лядовай арэны, прыцягваюць трэнераў у Оршу няпроста, але магчыма. У аддзяленні хакея сёння працуюць два мясцовыя настаўнікі і тры прыезджыя — з Віцебска і Наваполацка. Усе яны забеспечаны жыллем і належнай заробатнай платай.

У аддзяленні шорт-трэка таксама працуюць 5 трэнераў, сярод іх былыя члены нацыянальнай зборнай краіны.

— **Усе нашы настаўнікі — гэта людзі неабякаваныя да спорту, спецыялісты, якія любяць сваю працу, і дзеці і бацькі гэта адчуваюць, таму ў іх ёсць жаданне прыходзіць да нас, — сцвярджае Вольга Мігдалёва.**

Здаецца, з такім падыходам да работы вынікаў доўга чакаць не давядзецца. Сярод выхаванцаў секцыі, якія знаходзяцца пад дахам лядовай арэны, сёння ёсць першаразраднікі, кандыдаты ў майстры спорту, 6 чала-

поўнена пад завязку, людзі гатовы глядзець футбол стаячы, — з гонарам дзеліцца Вольга Мігдалёва.

Армянскі хакей выбірае аршанскую арэну

Намеснік загадчыка філіяла па асноўнай дзейнасці адзначае, што кіраўніцтва горада не словам, а справай умяшляўся ў развіццё спорту, а спецыялісты лядовай арэны ў сваю чаргу пляцуюць якаснай працай. Так, аршанскі каток ведаючы ўжо не толькі за межамі горада, але і краіны. Пляцуюць карыстаюцца папулярнасцю ў замежных спартсменаў, якія выбіраюць Оршу ў якасці добрага месца для правядзення збораў.

— **Асаблівым попытам арэна карыстаецца ў расіян, прыязджаюць з Масквы, Санкт-Пецярбурга, былі і гошці з больш далёкіх краін — Чэхіі і Фінляндыі. Гэта сведчыць аб якасці нашай работы, усё прадумана, аб'екты размяшчаны кампактна. Побач цэнтральныя стадыён, басейн, лыжа-ролерная траса працягласцю 2,5 км. Недалёка гасцінца «Орша» і турыстычная база, — расказвае Вольга Анатольеўна.**

Лядовую арэну ў Оршы абраў для сваіх дамашніх гульняў і армянскі хакейны клуб «Арарат». У гэтым сезоне тут ён праводзіць свае дамашнія матчы ў вышэйшай лізе чэмпіянату Беларусі.

— **Хакея ў нашым горадзе наогул ніколі не было, таму матчы «Арарата»**

карыстаюцца попытам. Білеты не дарагія — 1,20 рубля, мы стараемся ставіць гульні ў зручны для балельшчыкаў час, людзі збіраюцца тут не толькі глядзець за гульняй, але і сустрэцца з сябрамі, прыемна правесці час.

Вольга Мігдалёва адзначае, што выдаткі на ўтрыманне такога маштабнага збудавання вялікія і выходзіць на самаакупнасць вельмі складана, але спецыялісты арэны імкнучыся да гэтай мэты.

Не спортам адзіным...

Значную частку даходаў прыносіць і забавяльны складнік комплексу. Рэстаран, тэнісныя корты, фітнес, аэробіка, трэнерожная зала, зала харэаграфіі і пилатэс — усё гэта можна знайсці ў сучаснай лядовай арэне. Акрамя таго, асаблівай папулярнасцю тут карыстаецца боўлінг, ён, дарэчы, адзіны ў горадзе.

Матэрыялы падрыхтавала Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ. labazhevich@vziazda.by